

Социалистическа АДЫГЕЙ

ВКП(б)-м и АДЫГЭ ОБКОМРЭ ТРУДЯЩХЭМ
ЯДЕПУТАХЭМ ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

Кызыдэкт. я 18 ильэс
1944 ильэс
Сентябрэм
и 29
Бэрскэшху
№ 112 (3776)
Буасэ ч. 20

КУБАНЬ ШЬХЬАФИТ ЗАШЫЖЫГЪЭМ ИГОДОВШИНЭ ГЬЭХЪЭГЪАКІЭХЭМКІ ТҮЗЭРЭПЭГЪОКЫН

Кубаны итрудящхэмэ гьореко нахь хъурэн. Колхоз бэкаемэ бжыххэ, немецкэ-фашистскэ техаклохэр тичыгу изыукъэбзыкырэ Красная Армием иполководцэшхуу тварищ Сталиным письмэ фагъэхыгъагъ. Красная Армием шъхъафит зэришыгъэхэм инэу кыгъэчэфхээ, гиглеров цэхэмэ зэхакуутгъэгъе народнэ хозяйстввэр

псынкэ шыпкъеу зыпкърагъэцожынэ, тикраи щытхъушхуу илгээхэр фагъэцужынэу Кубаны итрудящхэмэ а письмэм пшъерлэлти щызфашыгъагъ.

Товарищ Сталиним гуцаеу ратыгъэр зэрагъэцэхжынэм фэбажэхээ, Кубаны итрудящхэмэ, ахэмэ тэти Адыгэ хэку итрудящхэри зэрхэтэу, Йофышко ашагъ. Немецкэ техаклохэмэ зэхакуутгъэхэр зыпкърагъэцожынэ, яхозийсвэхэр дэгъюу агъэлсыгъ. Предприятие пчъэгъабэмэ итэдупшыгъеу Йоф ашагъ, колхозхэмэ юкыи совхозхэм зэфэшхъаф лэжыгъэ бэгъуагъе къахыгъыгъ, былым хъунэр зыпкърагъэцожынэ.

Тихэку иколхоз пэрытхэмэ ми гъэ лэжыгъэ бэгъуагъе къахыгъыгъ. Государствэм лэжыгъеу ратын фаеу планеу ялхэр илгээхэр эхъулэу зэшүахыгъе юкыи бжыххэ лэжыгъэ хэлъхъанэм дэгъюу Йоф дашагъ. Теуцожь районым щыц колхозэу „Пугь Ильичам“ (председателэр тов. Жэнэл), Красногвардейскэ районым щыц колхозэу Буденном юцэкэ щытим ашт анэмькэ пчъэгъабэхэмэ государствэм лэжыгъеу ратын фем иплан псынкэеу зэшүахыгъ. Колхозэу Буденном юцэкэ щытим гъэхъэгъэ дэгъухэр зэришыгъэм фэшы районым изээлахэр Красное знамя ратыгъ.

Ау щыт нахь мышэм, джыри юцкэгъе инхэр тиэх. Всэнэ-политическэ мэхъацэшхо зиэ Йофуу щыт лэжыгъэ тынэр хэкум дэеу щэкю. Сентябрэм и 25-и эхъулэу гостоставкэ тынэмкэ планэр зэргэцэхъаф процент 42,6-рэ.

нахь хъурэн. Колхоз бэкаемэ яруководительхэм ушъхъагъу зэфэшхъафхэр ашызэ, лэжыгъэ ишынэм икью Йоф дашагъэр, амалэу ялхэр икью агъэфедэхэрэп. Джаш фэдэу семчык угъоижынэм, натрыф гочынэм, бжыххэ лэжыгъэ хэлъхъанэм икью Йоф зыщадамышиэрэ колхозхэри тиэх. Гушаэм пае, Шэуджэн районым щыц колхозэу „Залымхъаным“ семчык Южнынэм юкыи бжыххэ лэжыгъэ хэлъхъанэм джы кызинэсигъеми заригъэштобгъугъэп. Семчык пыупкыгъхэр губгъом екодэжынш иль. Чылапхъу ишыкэгъэштхэри джыри юкъэбзыхъ.

Аш афэдэ юцкагъэхэу афхъу гъэхэр псынкэ шылкъеу дагъэзыхынш, Кубань шъхъафит зашыгъыгъэм игодовшинэ — октябрэм и 9-и производственэ тээклоныгъакіэхэмкэ колхозхэр пэгъокынхэ фое. А мафэм эхъулэу губгъо Йофхэр зэрээштобгъугъэп. Госпоставкэм итын, бжыххэ лэжынгъэ хэлъхъанэм юкыи фэшхъафхэр губгъо Йофхэр ялхээхэм эхъулэу зэшүахыгъэ зэрэхъуным елъытгъеу, колхоз пэпчы джыри социалистическа соревнованием инэу юкъыщарагъэ. Итын фое.

А пшъерлэхэр гъэцэхъаф зэрэхъуным пшъенгъэ икью дызэрхъанэр — партний, советскэ юкыи комсомольскэ организацихэм, земельнэ органхэм, МТС-хэм, колхозхэм юкыи совхозхэм яруководительхэм яшшэрилтышхуу.

Мэкъум-мэц хоизтвэм иофы-шэхэр, Кубань шъхъафит зашыгъыгъэм игодовшинэ — 1944-рэ илъесим октябрэм и 9-р-произвоственэ тээклоныгъакіэхэмкэ эзнаменовать зэрэштши. Верховчэ Главнокомандующу Советскэ Союзим и Маршалэу товарищ Сталиним гуцаеу етгыгъэр юцкүшхэо хэлъеу зэрэдгъэцэхъын.

Рижскэ лээныкъом тидэхэмэ наступательнэ заохэр щашытгъэх. Стрелковэ частхэу, Рижскэ залив йушъом готхэу наступать зышихэрээ, немцэхэр итэу гъэптигъэ опори. Пункт Гаршмуйж юкыи Бирзкаланс адафыгъэх. Дзэхэу, Псков — Рига шоссэм итэмыр лэйнктууоки наступить юцышихэрээр, пыим исопротивление пхъашэр юкыи ашт инженернэ зэгрэжти ишхэмрэ ахырат хъуз, километри 10-и эхъулэу лыкытогъэх. Немцэхэмэ, тэтичастхэм яутын чэлтэу зэкляхээзэ лъэмиджхэр кътгъаох, гъогумэ ми нэхэр къачальхэ юкыи мэзыхэр зэхагъаох. Советскэ пехотэм пыер зэкифээ юкыи ашт даклоу къидиуахыз маневрэхэр ешы юкыи оши-дэмши эзэхэмэ утынхэр архы. Лейтенантэу Плотыциным икомандованиею боецхэр, чэшым мэзыхэр юкыи темэнхэр ракун, пыим итылы ихагъа юкыи атакэ пхъэшэ дэдэу ашыгъэм къыхээи пыер къазыши тэуцужышигъэ узлэу мэхъанэшхо зиэр аштагъ. Танкэ купэ лейтенантэу Сергеевым икомандованиею пыим ипехотэ батальоны атакэ разынагъ. Танкистмэ гитлеровцэ ротэм эхъу зэхаукыхъагъэ. Лейтенантэу Романовским итанковэ экипаж мэз таупкыгъэхэмкэ пыим иком муниципиееку, толи 5, автомашинэ заул юкыи немцэ купыгъэйодыгъэх.

Къалэу Ригээнтгыгъэ къыкъоюноки тидэхэр, участкэ шъхъафхэмкэ пыим иборонэ юцкүшхъагъэх. Зы мэфэ заом юцкүшхъынемецкэ солдат юкыи офицер 800 фэдиз агъэйодыгъэх.

Тидэхэмэ наступлением зырагъэштобгъуз, инэу гъэптигъэ рубежэу, зикъопэ лээныкъо Рижскэ заливэм еклоу, адырэр пысахъоу Западная Двинам еклоу эзэштогъэх.

ЗЭЭПАХРЭ КРАСНОЕ ЗНАМЯ ХЭКУ И МТС ПЭРЛЫ ЕТГЫЭННЫМ ЕХЬЫЛГАГЬЭУ

ВКП(б)-м и АДЫГЭ ХЭКУ КОМИТЕТРЭ ХЭКУ ИСПОЛКОМЫ ИРЭ СЕНТЯБРЭМ И 27-и УНАШЬОУ АШЫГЪЭР

Сентябрэм и 20-и эхъулэу хэкум и МТС-хэмэ бжыххэ лэжыгъэхэр зыхалхъащчыгъор жъогъэнэмкэ трактори Йофшэнхэмэ ялан зэрагъэцэхъаф ыкыи бжыххэ лэжыгъэ хэлъхъанэр зэрээштүхырэм ахэлтагъэхэр ВКП(б)-м ихкум комитетрэ хэкум исполкомырэ язээпахрэ Красное знамя Тэхъутэмийн МТС-у жъынэмкэ аужы къинэр къытэхыгъиштээти.

Американска авиациер Германием тэбябагъ

ЛОНДОН, сентябрэм и 27-и (ТАСС). Американска бомбардировщикхэу „Летающая крепость“ юкыи „Либерейтор“ 1.100-и эхъу, ахэмэ истребитель пчъэгъабэ ягъу, сээу, сентябрэм и 27-и пчэдыхжым Западнэ Германием имэшюку гъогу депохэм ыкыи воени-промышленэ объектхэм атебябагъэхэр Лондоны официальнуу къышауагъ.

СОВЕТСКА ИНФОРМБЮРОМ КЫТРЭР

Сентябрэм и 27-и и оперативнэ сводкэ ёщ

Сентябрэм и 27-и кыкыцы къалэу ПЯРНУ (Пернов) итыгъэ къохъэплюоки юкыи итемыр-тыгъэ къохъэплюоки тидэхэмэ Эстонием итыгъэ къохъапэ йушъо, пыим игруппэхэр зэпээзырыз ашыгъэхэр зэрэрауньбзыкынэмкэ заохэр юшашытгъэх. Тидэхэмэ хыгъэхунзу ВОРМСИ САР аштагъ.

РИЖСКЭ лээныкъом тидэхэмэ наст улление юшашыз, населенэ пункт 200-и хуузаа юшаштагъэх, ахэмэ СКРОДЭЛИ, ДУНТЭ, СКУЛТЕ, ЗИЕДЫНИ, ВИДРИЖИ СТРАУПЕ, ЛИГАТНЕ, НИТАУРЕ, ГАРШАС, ВАТРАНЭ, ТЫМСЕНИ, КАЙБАЛА зыфохэр юкыи мэшюку гъогу станциихэу ЛАДЕ, ИНТЭ, СКУЛТЕ, ИЕРИТИ, ЛИГАТНЕ, ЮМПРАВА, КАЙБАЛА, ВАТРАНЭ зыфохэрэри ашыщых.

Къалэу САНOK икыблайлооки юкыи икыблэ-тыгъэ къохъэплюоки тидэхэмэ зээхэшэу юшаштагъэх, ахэмэ ШЕРБАНУУКА, ЗУБРАЧЕ, РОСТОКИ ГУРНЕ, УСТИНИИ ГУРНЕ, ВОЛОСАТЕ, ТАРНАВА, ИЛЬНИК зыфохэрэри ашыщых.

Фронтын ифшъафэрэ участкэхэмэ разведчикхэр ашэлъяхъох юкыи пунктаа юшаштагъэх, ахэмэ СКРОДЭЛИ, ДУНТЭ, СКУЛТЕ, ЗИЕДЫНИ, ВИДРИЖИ СТРАУПЕ, ЛИГАТНЕ, НИТАУРЕ, ГАРШАС, ВАТРАНЭ, ТЫМСЕНИ, КАЙБАЛА зыфохэрэри ашыщых.

Сентябрэм и 26-и кыкыцы тидэхэмэ немецкэ танки 10 акъутагъ юкыи агъзидыгъ. Ошоогу заохэм юкыи зенитэ артиллерием имашюхэмкэ пыим исамолети 7 кыраутэхыгъэх.

Сентябрэм и 28-и и оперативнэ сводкэ ёщ

Сентябрэм и 28-и кыкыцы къалэу ПЯРНУ (Пернов) итэвэр-тыгъэ къохъэплюоки юкыи итыгъэ къохъэплюоки тидэхэмэ Эстонием итыгъэ къохъапэ йушъо пыим игруппэхэр, зэпээзырыз ашыгъэхэр раукъэбзыкыгъэх, ашт даклоу населенэ пункт 200-и хуузаа юшаштагъэх, ахэмэ населенэ пункт инхэу ПАГАЗИ, ЛИХУЛА, МАТСКЮЛА, ВИРТСУ, МУРИСТЕ, ХЭЛЬМКЮЛА, КУЛЛИ, ТЫСТАМА, САРВИ, САУДЕПА зыфохэрэри ашыщых.

РИЖСКЭ лээныкъом тидэхэмэ зээхэшэу юшаштагъэх, ахэмэ ГАРШМУЙЖА, БИРЗКАЛНС, ЛЕДУРГА, ЛОДЕ, КРАЛЛС, ИНИЕМС, ДОБЕС зыфохэрэри ашыщых.

Къалэу САНOK икыблайлооки юкыи икыблэ-тыгъэ къыкъо-кыплюоки тидэхэр, бгы-мэз чылпэ условие хылъэхэм ашызахээ, населенэ пункт 30 заоки аштагъэх, ахэмэ населенэ пункткхэу ЛУПКУВ, ЗЕБЕНЬСКО, СОЛИНКА, БУКОВЕЦ, ТУРЕЧКИ, БОРЫНЯ, ЯБЛОНУВ, ЗАВДКА зыфохэрэри ашыщых.

Фронтын ифшъафэрэ участкэхэмэ разведчикхэр ашэлъяхъох юкыи пунктаа юшаштагъэх, ахэмэ ГАРШМУЙЖА, БИРЗКАЛНС, ЛЕДУРГА, ЛОДЕ, КРАЛЛС, ИНИЕМС, ДОБЕС зыфохэрэри ашыщых.

Сентябрэм и 27-и кыкыцы ошоогу заохэм юкыи зенитэ артиллерием имашюхэмкэ пыим исамолети 9 кыраутэхыгъэх.

Рижскэ лээныкъом тидэхэмэ наступательнэ заохэр юшаштагъэх. Нахь мэхъанэ зиэ лээныкъохэм немцэмэ гъучи бетон дотхэр ашагъэпсыгъэх юкыи бронированэ колпакхэр юшаштагъэх. Н-скэ соединением ичастхэмэ ми боржилтельнэ рубежим ирайони заохэр юшашы.

Советскэ штурмовой юкыи бомбидировочнэ авиацаем немецкэ дээх колонхэм утынхэр арихыгъэ. Бронетранспортерэу 4, дзэхэр ариххэр, хылъэхэр ариххэр эхъулэу автомашинэ 80-рэ юкыи ку 60-рэ агъэлодыгъэх.

Къалэу Саюк икыблайлооки пыим пехотэ юкыи танкэ резервхэр къытэушигъэх, лээншэу къаццы-пэуцужы. Гитлеровцэмэ ясопривление зэшүаути, советскэ боржилтельнэ юшаштагъэх юкыи населенэ пункт заулэ аштагъ. Я 1.066-рэ немецкэ пехотэ полкыр зэхакуутагъэх. Пыим юкыгъэм изакьюою шюкюдьыгъэр солдат юкыи офицер 600 мэхъу. Топ 16, пулёмет 85, калибрэ ин зиэ минометхэу 3, винтовкэ, автомат юкыи щэгын пчъэгъабэ къаштагъэх Къалэу Санок икыблэ-тыгъэ къыкъо-кыплюоки Н-скэ подразделением ичастхэмэ, къушхъаэу Вельки Буковец ишхъагъухэм пыим ипорнэ пункт бэкалаа юшаштагъ. Немцэхэр юкыи венгрэхэр мызэу-мытюу къыфежагъэх, рубежэу ашююдьыгъэх аштажын агу хэлъэу, ау зи къарыгъыгъэп. Къалэу Туркэ икыблайлооки советскэ частхэр километри 10-у юшлъяютагъэх юкыи селениеу Завадкэ аштагъ. Тэтистрелковэ подразделенихэмэ тэгъуасэ населенэ пунктэ Ильник ашти, пыим ипехотэ батальони 2 зэхакуутагъэ юкыи топи 9, миномет 13, пулёмет 37-рэ къаштагъэх. Немцэхэр юкыи венгрэхэр 250-рэ пленэу къаубыгъэх.

